No. 141. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG 23 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten November.

Eene Napelsche stoomboot, den 13 dezer te Toulon aangekomen, heeft de depêches overgebragt, welke terstond naar Parijs zijn opgezonden. Het gerucht liep, dat deze depêches het berigt van den gelukkigen uitslag der door den hertog *van Aumale* gedane aanvraag naar de hand eener zuster des Konings van Napels inhielden.

Men heeft berigten uit Napels van den 6, dat de hertog den vorigen dag uit Rome in die stad was aangekomen. Z. M. de Koning was hem, met den Prins *van Salerno*, tot aan Capodichino te gemoet gereden. Het stoomvregat *l'Asmodée* was in de golf van Napels aangekomen, ten einde Z. K. H. aan boord te nemen.

— De heer *Chateaubriand* vertrekt eerst heden naar Engeland. Zijne gezondheid niet toelatende, zich bij de feesten van Alton-Tower te voegen, begeeft hij zich regtstreeks naar Londen.

— De stedelijke raad van Angers blijft steeds in deszelfs wijs van handelen volharden. Den 16 is dezelve voor de zitting van November vergaderd geweest. De oppositie heeft beproefd, haar voorstel, in de maand Augustus gedaan, te hernieuwen, strekkende om te verklaren, dat de maire het vertrouwen van den raad niet genoot. De maire heeft geantwoord, dat hij, evenmin als voor drie maanden, er in zou toestemmen, om een inconstitutionneel voorstel in omvraag te brengen; en dat hij al de verantwoordelijkheid op zich nam van zijn collectoepelijk besluit. De oppositie heeft vervolgens op nieuw tot het uitstellen van alle, zelfs de meest dringende, zaken besloten.

— In bijzondere brieven uit deze hoofdstad schrijft men het volgende:

» Het schijnt, dat de minister *Guizot* in den laatsten tijd ten hove zeer in gunst gedaald is. De komst en het verblijf van den hertog *van Bordeaux* in Engeland, en de omstandigheid dat de minister, bij het bekende doel dier reis, dezelve niet heeft voorkomen, schijnt eene merkelijke ontevredenheid tegen hem te hebben doen ontstaan. Ook het mislukken van het geheime huwelijk des Konings, een huwelijk namelijk tusschen de Koningin van Spanje en den hertog *van Aumale*, schijnt tot de meerdere verkoeling jegens den minister aanleiding gegeven te hebben, terwijl eindelijk daartoe ook moet bijgedragen hebben de tegenwoordige bedenkelijke stemming, waarin de hooge geestelijkheid verkeert. De kuiperijen van de heeren *Thiers* en *Molé* zullen wellig ook niet vreemd zijn aan de mindere gunst van den heer *Guizot*. Men houdt het er intusschen voor, dat die minister voorzeker nog wel zal aanblijven."

» Naar berigten van het eiland Bourbon, is aldaar op den 3 Junij overleden de luitenant ter zee, *Jean Pierre Bart*; de laatste mannelijke afstammeling van den in de geschiedenis der Fransche maritie zoo bekenden *Jean Bart*."

— Het plan dat bij de Engelsche Regering bestaan zou, om eene andere rigting aan hare depêches naar het Oosten te geven, en zich bij de verzending daarvan van den rijn-belgischen spoorweg te bedienen, waardoor zij binnen vier dagen en negentien uren Triest zouden kunnen berekken, geeft aan de Fransche Oppositiebladen nieuwe stof tot klagen, dat Frankrijk zich door Pruissen en België de loef heeft laten afsteken in het aanleggen van groote spoorwegen. Wanneer, dus zeggen die bladen, de linie van Parijs naar Lille, en die van Parijs, over Lyon, naar Marseille, in tijds voltooid waren geworden, dan zou Frankrijk zich nu niet bedreigd zien, weldra van het doortrekken der engelsche depêches en van vele andere voordeelen verstoken te wezen, welke de mededingende Landen en weldra genieten zullen.

Wat intusschen de verzekering betreft, dat men door middel van den rijn-Belgischen spoorweg binnen vier dagen en negentien uren Triest zou kunnen bereken, zulks zal wel voorheen, zoo lang namelijk er niet eene meer aaneengeschakelde spoorweglijn in de opgegevene rigting bestaat, zeker het geval niet kunnen zijn.

— Volgens een dagblad van Genève bevindt zich in de gevangenis te Nantua een geheimzinnig persoon, die in het laatst van September te Bellegarde is gearresteerd, en, volgens een geschrift hetwelk men bij hem gevonden heeft, zich naar Lyon begaf, met oogmerk om den hertog *van Nemours* te vermoorden. Hij heeft verklaard te Genève geboren te zijn, en *Eugène Chouvin* te heeten, maar bij een door de autoriteiten van die stad, op verzoek van het Fransche Gouvernement, gedaan onderzoek, is gebleken dat hij te dezen opzigte had willen misleiden. Men weet dus nog niet van waar hij is, en zelfs niet wie hij is.

— Bijzondere berigten uit Madrid tot den 13den November houden hoofdzakelijk het volgende:

»De ministeriële questie is op nieuw ter sprake gekomen. De president van den raad *Lopez* wil niet langer aan de zaken blijven. Men heeft hem in de nieuwe combinatie het presidentschap van den raad zonder portefeuille aangeboden, maar hij blijft bij zijn besluit. De drie partijen, waaruit op dit oogenblik het congres bestaat, zijn het nog oneens over de nieuwe zamenstelling van het kabinet. De gematigden en de leden van het centrum wilden, dat de heer *Olozaga* zich met de zamenstelling van het ministerie belastte, zoals in den beginne overeengekomen was, maar zij kunnen zich niet vereenigen met de ambtgenooten die deze zou kiezen. De partij van den voortgang, namelijk die aan wier hoofd de heer *Cortina* staat en die 43 leden sterk is, zou het tegenwoordig ministerie willen behouden, tot het den heer *Olozaga* gelukt zijne keuze door de verschillende partijen der kamer te doen goedkeuren.

»De eerste belangrijke questie, waarmede het congres zich zal moeten bezighouden, is het wetsontwerp van honderd millioenen fr., betrekkelijk de vervreemding van nationalé domeinen ten behoeve van den aanleg van wegen en kanalen. Dit ontwerp is reeds voor dat het aangenomen was, veranderd, en gewijzigd geworden. Een kontrakt met den heer *Salamanca* is verbroken geworden. Thans wil het gouvernement een deel der nationale domeinen ten gezegd doel in openbare veiling brengen, maar verscheidene zoo Spaansche als vreemde kapitalisten, ook de kamer van koophandel, hebben geprotesteerd tegen deze nieuwe bestemming der domeinen, door de vorige cortes bepaald tot hypotheek der nationale schuld. De fransche gedeputeerde *Mauguin*, die zich thans hier bevindt, heeft uit naam der vreemde kapitalisten bijzonder daartegen gereclameerd en vertoogen aan den minister van finantiën en eenige voornaame leden der cortes ingediend. Een en ander heeft bewerkt, dat men in het congres tegen het voorlingenomen is en de zaak waarschijnlijk geen voortgang zal hebben."

— Den 12den zijn de officieren van al de regementen in de hoofdstad op feestmalen bij de voornaamste restaurateurs, op kosten van den minister van oorlog, onthaald geworden. De generaal *Narvaez* heeft zich naar verscheidene dier tafels begeven, en na den afloop dezer feestbanketten zijn gezegde officieren, door de muzijk vooraf-gegaan, de straten doorgetrokken, onder het geroep van: *Leve de koningin! leve de bevrediging!*

Men verwachtte algemeen dat op den 19den November, den naamdag der koningin, de aangekondigde amnestie zou worden bekend gemaakt. De hoofden der troepen hebben ter gelegenheid van de meerderjarigverklaring der koningin reeds beloonigen ontvangen; onder anderen zijn de generaals *Narvaez* en *Concha* tot grootkruis der orde van Karel III benoemd geworden.

De redacteurs van den *Eco del Comercio*, die gearresteerd zijn als betrokken in den aanslag tegen den generaal *Narvaez*, hebben den heer *Madoz* tot hunnen verdediger verkozen. Men schijnt echter weinig hun ten laste te kunnen leggen; daarentegen moeten er meer gronden zijn ten bezware der redacteurs van den *Espectador*. Van vijf der personen die op den generaal *Narvaez* geschoten hebben, hebben er drie hunne misdaad beleden, de twee andere zijn overtuigd geworden; zij zullen voor eene militaire regtbank te regt staan.

— Uit Marseille schrijft men van den 16 November:

» De stoomboot *de stad Madrid* is gisteren onze haven binnengekomen, na Barcelona den 14den te hebben aangedaan; alles werd aldaar in gereedheid gebragt voor een' aanval van den koningin-

generaal *Sanz* op de insurgenten. Onder de laatstgenoemden heerschte groote verdeeldheid; een duizendtal hunner had de zwarte vlag uitgestoken.

» De leden van de opstandelings-junta van Barcelona hebben gevraagd om aan boord der fransche oorlogsschepen te worden opgenomen, in geval zij eene gunstige gelegenheid vonden om zich te redden."

— Heden houdt *de Messager* het volgend telegraphische berigt.

Bayonne, 18 November.

» De fransche consul te Corunna schrijft, onder dagteekening van den 12den, dat de opstandelingen te Vigo zich in den morgen van den 11den onvoorwaardelijk hebben onderworpen. — De onderwerping van Vigo en de meerderjarigverklaring der koningin hebben te Corunna de grootste tevredenheid verwekt."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten November.

Uit Hamburg schrijft men van den 15 November:

Men heeft nadere tijding omtrent de verwoesting, door brand, van het Zweedsche stadje Wexio. Ook in het jaar 1838 was dit stadje door eenen fellen brand geteisterd geweest, maar ditmaal was dezelve nog veel verwoedender. In 18 uren tijds lag de geheele stad zoodanig in asch, dat er slechts acht huizen zijn blijven staan. Veertien honderd menschen zwerven zonder huisvesting. De meeste openbare gebouwen zijn weg, maar de overheerlijke domkerk is behouden. Er heeft zich een comité ter verschaffing van hulp ingesteld, en eene deputatie is naar Stokholm afgevaardigd, om 's Konings bijstand in te roepen. Dadelijk na de aankomst dezer bezending, is er door den Koning een staatsraad belegd en, ten gevolge van denzelven, terstond eene eerste toezending van 30,000 daalders bewerkstelligd, met verdere toezegging, dat Z. M. niet ongeneigd is een meer algemeen hulpbetoon, bij wijze van leening, te verstrekken.

— Den 5 dezer heeft te Weenen een groot muzijkfeest plaats gehad, onder medewerking van meer dan 1000 zangers en instrumentalisten. Het feest heeft zoodanig bevallen, dat het den 9 dezer is herhaald.

— In brieven uit die stad wordt stellig tegengesproken het berigt, dat aan de Oostenrijksche vlag te Kobstantinopel eenige beleediging zou aangedaan zijn.

— In brieven uit Napels, van den 6 dezer, wordt gemeld, dat tusschen de Napelsche en Engelsche regeringen een nieuw geschil ontstaan is, ten gevolge van het onlangs door de Napelsche regering weder in bezit genomen van het bij Malta gelegen eiland Lampedosa. Genoemd eiland hoorde vroeger aan het Koningrijk Sicilie, doch werd, wegens de zeeroverijen der Barbarijsche Staten, verlaten en daarna door niemand in bezit genomen. Sedert lang had de Napelsche regering vertoogen tot teruggaaf naar Londen gezonden, doch daar deze zonder gevolg bleven, besloot men, door eene stoute behandeling aan de zaak een einde te maken, en werd eene kleine militaire expeditie naar Lampedosa gezonden, die de daar geplante Engelsche vlag wegnam en den Napelsche daarvoor in plaats oprigtte. De Engelsche gezant te Napels is onverwijld hiertegen opgekomen. Voorloopig zou hij eischen de ontruiming van het eiland, en de volkomene herstelling van den vorigen staat van zaken met de aan de Engelsche vlag verschuldigde eer, alsook schadeloosstelling der pachters van genoemd eiland. Te gelijk zou hij er bijgevoegd hebben, dat men alleen uit hoofde van de vriendschappelijke betrekkingen, tusschen beide regeringen bestaande, die middelen nog niet had aangewend, welke de regering van H. Britsche Maj. ter beschikking heeft, om de eer en de belangen der Britsche natie te handhaven.

— Te Ragusa blijven de aardbevingen voortduren; dezelve hebben zich den 19, 20 en 21 October herhaald, en veel schrik te weeg gebragt.

— Men schrijft uit Athene van den 30sten October:

» De generaal *Kolettis* is heden in den Piraeus aangekomen, alwaar hij door geschut-salvoos van de in de haven liggende Grieksche en vreemde oorlogsschepen begroet werd. Op de landingsplaats was eene ontzettende volksmenigte bijeengevloeid; de lucht weergalmde van de kreten: *leve Kolettis! leve de goede patriot!* Hij klom in het rijtuig, maar dit kon niet van de plaats; hij moest een geruimen tijd tot de menigte spreken; en toen het rijtuig eindelijk vertrok, werd hij door de volks-massa tot in Athene gevolgd. Hier stapte hij af aan het huis van zijnen neef *Neapoles*, alwaar de Minister *Metaxa* hem afwachtte. Met moeite kon hij in het huis doordringen, hetwelk letterlijk door het volk belegerd werd, waarvan velen hem om den hals vielen.

» Het resultaat onzer verkiezingen is, dat van 225 leden der nationale vergadering omstreeks 90 Napisten (of aanhangers van de Russische partij) en 135 constitutionnelen zijn, waarvan ten minste 80 den generaal *Kolettis* als aanvoerder erkennen."

— In berigten van de Turksche grenzen van 3 November leest men onder anderen:

» Men vernoemt uit Odessa, dat de Russische regering besloten heeft ook in het eerstvolgende jaar niet aanvallenderwijze tegen de Circassiërs te zullen oorlogen. In dit jaar is bijna niets tegen deze bergbewoners ondernomen geworden; gedurende den zomer heeft men geheel opgehouden, om als naar gewoonte manschappen ter aanvulling van het leger naar den Kaukasus over te zenden. Men is hier overtuigd, dat de tegenwoordige toestand der Europesche aangelegenheden de aandacht der Noordsche mogendheid waarschijnlijk gedurende langen tijd te zeer tot zal zich trekken, om haar te verooorloven van met grooten nadruk den oorlog in den Kaukasus voort te zetten."

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten November.

In de zitting der vertegenwoordigers van Zaturdag heeft de minister van finantien aan de kamer het budget van uitgaven, ten gezamenlijken bedrage van fr. 109,933,274,65 aangeboden, verdeeld over de volgende hoofdstukken: openbare schuld fr. 34,297,178,19; dotatien fr. 3,309,458; justitie fr. 16,901,015; buitenlandsche zaken fr. 995,500; marine fr. 2,066,275; binnenlandsche zaken fr. 5,070,405; openbare werken fr. 12,305,489,74; oorlog fr. 28,130,000; finantien fr. 11,813,452,57; non-valeur fr. 2,044,000. De ontvangsten worden geraamd op fr. 109,415,567, terwijl de minister van finantien autorisatie aangevraagd heeft voor de uitgifte van schatkistbons ten bedrage van fr. 21,500,000.

De hoofdstukken van justitie, binnenlandsche zaken en openbare werken hebben eene vermeerdering, die van buitenlandsche zaken, marine en oorlog daarentegen eene vermindering ondergaan. Voorts heeft genoemde Minister aangekondigd dat hij zeer spoedig een nieuw wetsontwerp op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen ter tafel zal brengen.

L'Indépendance belge, thans een gematigd oppositieblad, zegt aangaande de aangebodene begrooting onder anderen het volgende:

» De minister, de heer *Mercier*, heeft bij den aanvang zijner redevoering aangekondigd, dat de begrooting van uitgaven fr. 109,933,000 en de raming der middelen fr. 109,416,000 bedroeg, zoodat de begrootingen met een tekort van fr. 517,000 worden aangeboden. Bij die laatste som moet men voegen, eensdeels fr. 1,300,000 voor nieuwe en jaarlijksche uitgaven, die door de vermeerdering van de jaarwedden der leden van de regterlijke magt, door de voltooijing van den ijzeren spoorweg, de voltooijing van het kanaal van Zelzaete, de indijking van den polder van Lillo en de onteigeningen noodzakelijk zullen worden; anderdeels nog omstreeks fr. 1,300,000 voor buitengewone ontvangsten ter zake der koopsom van door het amortisatie-syndicaat verkochte domeinen en der terugbetaling van vóór 1830 aan verscheidene fabrijkanten gedane voorschotten. Het gewone deficit, waarin behoort te worden voorzien, bedraagt dus drie millioen. De minister van finantien heeft de middelen niet duren kennen, waardoor de hiervoor noodige hulpbronnen zullen worden gevonden; hij heeft ze niet in de begrooting van ontvangsten begrepen, en zal daaromtrent spoedig afzonderlijke voorstellen aan de kamers doen.

» Alvorens over de bijzondere beschouwingen van de begrootingen der onderscheidene departementen te treden, heeft de heer *Mercier* den toestand der schatkist blootgelegd. Te midden van het groot aantal cijfers, dat bijvaak de kamer hier voorgebonden, meenen wij zoo veel te hebben begrepen, dat de opgedekte sommen over al de diensten, van 1830 tot 1843, 37½ millioen bedragen. Om dien verbazenden achterstand uit den weg te ruimen, stelt de heer *Mercier* daartegen over de waarden, die door het verdrag van 5 November 1842 en de daarop gevolgde overeenkomsten beschikbaar zijn geworden: die waarden gaan 28 millioen te boven; hetgeen den achterstand tot op 9 millioen vermindert. De heer *Mercier* wil alzoo, even gelijk wij dit vermoeden, den achterstand door de opoffering van kapitalen delgen, of ook door operatien, die in het wezen der zaak met nieuwe geldleeningen gelijkstaan. Dit verschilt veel van hetgeen de troonrede had doen hopen."

Verder zegt het genoemd blad, dat wanneer men alles bijeentrekt de voor 1844 aangevangde betalingen gelijkstaan met hetgeen voor 1843 is toegestaan, zelfs wanneer bij het bedrag van 1843 het supplementair crediet voegt, dat voor het departement van oorlog zal moeten worden verleend, zoodat het onbegrijpelijk is hoe de minister in de troonrede van bezuinigingen heeft kunnen spreken, daar die gehaald zijn door nieuwe uitgaven meer dan worden opgewogen. — Wat den ijzeren spoorweg betreft, de ontvangsten worden op 10,600,000 fr. berekend, terwijl men nog omstreeks 5,700,000 fr. voor de exploitatie van dien weg zou behoeven. De minister is daarbij in uitvoerige berekeningen getreden, waarin hij erkende, dat de kapitalen voor het aanleggen van den spoorweg gebruikt 2.88 of 2.93 % minder aan rente opbrengen, dan de gemiddelde rente der geleende kapitalen bedragt, zoodat de schatkist door deze eene opoffering zal hebben te doen van 3,400,000 fr. terwijl er weinig uitzigt bestond van dat bedrag te zullen verminderen, door de uitbreiding der spoorwegen is de minister bovendien genoodzaakt de raming van de opbrengst der tollen op de straatwegen met 300,000 fr. te verminderen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten November.

Bij besluit van den 13den November 1843, n°. 17, is het pensioen verleend aan de kapiteins *A. G. Sutherland*, van het 1ste regement infanterie en *A. F. Ruygrok Broussard*, van het 10de regement infanterie, laatstgemelde op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Bij besluiten van den 15den en 17den derzelfde maand, heeft Zijne Majesteit aan den gepensionneerden majoor *F. H. Piper*, mitsgaders aan den gepensionneerden kapitein-luitenant der infanterie *J. Doorman* en aan den gepensionneerden kapitein der infanterie *L. van Beek*, het voortdurend dragen vergund van de activiteits-uniform van het wapen waartoe zij respectivelijk hebben behoord.

Bij verschillende besluiten van den 10den, 13den en 17den dezer heeft Zijne Majesteit benoemd:

Bij het wapen der artillerie:

tot luitenant-kolonels: de majoors *J. P.* baron *de Girard de Miellet van Coehoorn*, van den grooten staf, *A. W. de Bruijn*, van den staf der artillerie, *L. C. G. Delecourt*, van het regement rijdende artillerie, *M. H. Beeckman*, van het 2de regement artillerie.

Bij den generalen staf:

tot majoor, de kapitein der 1ste klasse *J. E. A.* baron *van Voorst tot Voorst*;

tot kapitein der 3de klasse, den 1sten luitenant *H. V. E. Klapp*.

Bij het wapen der infanterie:

tot kapiteins der 3de klasse:

bij het 7de regement infanterie, den 1sten luitenant *O. W. J. Freher Gerbade*, van het 1ste regement infanterie;

bij het 1ste regement infanterie, den 1sten luitenant *A. Oatbire*, van het 4de regement infanterie;

bij het 6de regement infanterie, den 1sten luitenant *F. Diesbach*, van het korps; en den 1sten luitenant *F. W. van Heemskerck*, van het 5de regement infanterie.

— Bij koninklijk besluit is het provinciale kommandement van Gelderland en Overijssel opgedragen aan den bevelvoerenden generaal der 2de brigade, 2de divisie te Arnhem.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 17den November l. j., n°. 54, zijn benoemd:

tot lid der commissie van onderwijs en schoolopziener in het vijfde school-district der provincie Groningen, de heer *J. S. G. Koning*, advocaat en burgemeester der gemeente Vlagtwedde;

tot honorair lid bij dezelfde commissie, de heer *W. Hecker*, doctor in de letteren, te Groningen.

— Men verzekert, dat Z. M. dezer dagen onderanderen bepaald zou hebben, dat er arrondissements-directeuren der indirecte belastingen zullen worden daargesteld, als: te 's Hertogenbosch voor het eerste en tweede arrondissement en te Breda voor het derde van Noord-Brabant, en het derde van Zeeland; te Arnhem voor het eerste en derde en te Nijmegen voor het tweede en vierde van Gelderland; te Amsterdam voor het eerste en vierde en te Alkmaar voor het tweede en derde van Noord-Holland; te 's Gravenhage voor het eerste en tweede, te Rotterdam voor het derde en zesde en te Dordrecht voor het vierde en vijfde van Zuid-Holland; te Middelburg voor het eerste en tweede van Zeeland; te Utrecht voor het eerste en tweede van Utrecht; te Leeuwarden voor het eerste en derde van Friesland; te Zwolle voor het eerste van Overijssel en het tweede van Friesland; te Deventer voor het tweede en derde van Overijssel; te Groningen voor het eerste en derde van Groningen; te Assen voor het arrondissement van Drenthe en het tweede van Groningen, en te Maastricht voor het eerste en tweede van Limburg.

Het toezigt over de kantoren van de registratie enz. en de openbare bewaarplaatsen van acten en stukken, volgens de wet voor de ambtenaren der registratie toegankelijk, is aan voornoemde ambtenaren en aan 21 inspecteurs der registratie opgedragen.

De bekrekking van inspecteurs en verificateurs van de 1ste en 2de klasse zal vervallen met 1 Januarij 1844.

De arrondissements-directeuren der indirecte belastingen zullen de volgende bezoldiging genieten, kantoor- en reiskosten daaronder begrepen, als: *a*, te Amsterdam, 's Gravenhage en Rotterdam *f* 3600 's jaars, en *b*, in de overige plaatsen *f* 3200.

De inspecteurs der registratie, ook alle verdere onkosten daaronder begrepen: zeven inspecteurs ad *f* 2400 en veertien dito ad *f* 2200.

De agenten van het domein zullen, zegt men, tot op drie na gesupprimeerd worden.

— Bij besluit van Z. M., van den 13 dezer, n°. 14, is het agentschap van 's Rijks schatkist te Amsterdam opgetrokken, en zulks in verband met de inrigtingen en ingevoerde veranderingen.

— Uit 's Bosch schrijft men nog van den 20sten:

» Er is hier veel sprake over aanstaande veranderingen en bezuinigingen in de administratie der belastingen. Naar gezegd wordt zou het arrondissement Eindhoven, één van Gelderland en Limburg ten aanzien der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, onder toezigt van eenen provincialen directeur naar hier worden overgebragt."

Dezer dagen heeft er eene reorganisatie van het departement van financiën plaats gehad, en zijn eervol ontslagen, gedeeltelijk gepensionneerd en gedeeltelijk met wachtgeld, de volgende ambtenaren:

De referendaris *T. Halswick*.

De commiezen *J. J. Kips*, *A. Bierman*, *W. T. de Wijs*, *J. Collet*, *A. Leers* en *W. H. Zahn*.

De adjunct-commiesen *G. L. Gertzen*, *T. de Jager*, *L. van den Ende*, *P. E. L. Jonxis*, *F. M. Enie van Gils*, *A. A. Laurillard Fallot*, mr. *H. A. Rigail Certon* en mr. *L. A. E. van Kretschmar van Wijk en Aalburg*.

De bureau-ambtenaren *van Wielik*, *van Welie*, *Smabers*, *van Juchem*, *Abercrombie*, *van Alphen*, *de Bye*, *Tissot van Patot*, *Krieger*, *Susan*, *Kranenburg*, *Arendsberg*, *Klinkhof*, *Bachiene* en *de Chateleux*.

En de boden *Bouwmeester*, *van Bremen*, *D. Byleveld*, *Lauvrel*, *de la Vieter* en *Keyzer*.

— Men vernoemt, dat de volgende bepalingen gemaakt zijn omtrent de stations voor de inspecteurs, hoofd-ingenieurs en verdere beambten van den waterstaat, voor de buitengewone dienst en de correspondentie langs de dijken gedurende ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, in den winter van 1843—1844:

Te Emmerik, *Puckel*, buitengewoon opzigter; aan het Beneden-Spijk, *A. van Driel*, opzigter; aan de tolkamer te Lobith, *D. Reyers*, opzigter; te Pannerden (oostzijde), *M. H. Conrad*, ingenieur, en *P. Groenen*, opzigter; te Pannerden (westzijde), *D. Binnendijk*, opzigter; te Arnhem, *A. Goekoop*, inspecteur, *A. Blaauw*, ingenieur, en *G. Hendriks*, conducteur; te Elden, *E. Kroon*, opzigter, te Grebbe, *J. Ortt*, ingenieur; te Eck en Wiel, *W. G. Bloem*, buitengewoon opzigter; te Wijk bij Duurstede, *A. B. Mentz*, ingenieur; te Schalkwijk, *W. van Wijngaarden*, opzigter; te Culenborg, *R. Musquetier*, ingenieur; te Vianen *J. R. T. Ortt*, aspirant-ingenieur, en *J. W. van Lakerveld*, brugwachter; te Vreeswijk, *S. Tierens*, hoofd-ingenieur, *L. van de Kasteele*, aspirant-ingenieur, en *R. G. van Milligen*, opzigter; te Schoonhoven, *N. H. Boerrigter*, ingenieur, en *A. A. T. Ledeboer*, aspirant-ingenieur; te Krimpen, *P. Vuyck*, opzigter; te Millingen, *P. Terwindt*, buitengewoon opzigter; te Nijmegen, *H. F. Fijnje*, ingenieur, en *A. J. de Haan*, opzigter; te Lent over Nijmegen *J. H. Ferrand*, hoofd-ingenieur, *G. J. Jansen*, en *J. B. van Zdlingen*, opzigters; te Dodewaard, *W. C. Beyerinck*, opzigter; te Thiel, *A. C. P. Reede van Oudshoorn*, ingenieur; te Wamel, *F. van der Waarden*, buitengewoon opzigter; te Zaltbommel, *O. J. van Tricht*, buitengewoon opzigter; te Tuyl, *G. Murman*, buitengewoon opzigter; te Gorinchem, *D. Mentz*, inspecteur, *M. G. Beyerinck*, hoofd-ingenieur, *Docters van Leeuwen* en *A. Greve*, ingenieurs; en *A. J. Soeteman*, opzigter; te Hardinxveld, *R. Claeys*, opzigter; te Asperen, *P. van Regenmorter*, opzigter: te Venlo, *P. Wijbauw*, opzigter; te Kuyk, *F. van Duinhoven*, buitengewoon opzigter; te Grave en aan de overzijde van de Maas, *L. Rijsterborgh*, ingenieur, *C. Schoones* en *J. Klappert*, opzigters; te Oijen, *J. M. Nabbe*, buitengewoon opzigter; te Blaauwe Sluis, *J. Trugg*, opzigter; te 's Hertogenbosch, *F. J. W. Boon*, opzigter; te Baardwijk (overlaat), *H. Terwindt*, opzigter; te Heusden, *A. de Geus*, hoofd-ingenieur, *E. C. B. van Rappard*, ingenieur, en *N. Kraft*, opzigter; te Woudrichem, *P. Vernimmen*, opzigter; te Sleewijk, *Saadjn Schovel*, ingenieur; te Werkendam, *G. Bronke*, opzigter; te Elmersehen Overlaat, *R. Gelsing*, buitengewoon opzigter; te Westervoort, *P. Hendriks*, buitengewoon opzigter; te Doesburg, *W. Otto*, opzigter; te Vollehand, *J. van Driel*, buitengewoon opzigter; te Zutphen, *G. J. Dibbets*, hoofd-ingenieur; te Deventer, *J. F. Augier*, aspirant-ingenieur; te Veessen, *H. Bauer*, opzigter; te Wijhe, *B. P. G. van Diggelen*, ingenieur; te Katerveer, *J. W. de Themeze*, hoofd-ingenieur, en *H. J. Verhaar*, opzigter; en te Kampen, *G. Reyers*, opzigter.

— Uit Koevorden schrijft men van den 18den November:

» Heden morgen verliet de majoor *van Mulken*, vergezeld van alle officieren, die hunnen chef een eind weegs uitgeleide wilden doen, deze vesting, nadat Z.W.Ed.G. eenige dagen vroeger het kommando over het 4de bataillon des vierden regiments aan den luitenant-kolonel *van der Sloot* had overgedragen. De officieren hielden bij die gelegenheid eene vriendschappelijke bijeenkomst ter eere van de beide chefs en boden tevens den majoor *van Mulken* een geschenk aan, ter gedachtenis en tot blijk hunner erkentelijkheid. — Ruim een jaar kommandeerde de majoor *van Mulken* het bataillon, maar dit korte tijdvak was lang genoeg om het zich hartelijk te maken.

» Wars van alle gezag dat niet op edele principes berust, naijverig op de eer van den infanterist, bezield met ijver en toegenegenheid met de noodige kennis, om den krijgsman van zijn wapen op het hooge standpunt te plaatsen, dat hij regt heeft in het leger te bekleeden, den meesten prijs stellende en zelf het voorbeeld gevende van orde en onvermoeide werkzaamheid, altijd en hartelijk deel nemende in de inspanningen zijner officieren en instaat strevende om vooral den band der eensgezindheid om allen

vaster te strengelen. Ziedaar den chef die een bataillon verliet, dat zoo veel verdienste op prijs stelde. Wie gevoelt niet dat het een smartelijk *vaarwel* was dat zijne officieren hem toeriepen!

» Het 2de bataillon van ons regement wensche zich geluk met zulk een bevelhebber. Na eene korte kennismaking zal het gaarne de schets die wij van *van Mulken* gaven, als waarheid onderschrijven, en wordt eenmaal de kundige en regtschapen krijgsman tot hooger werkkring in het Nederlandsche leger geroepen, dan make het, bij het afscheid, denzelfden troost en dezelfde eer, die het flankbataillon geniet en zich toekent door de opregte betuiging van *van Mulken:* »Dat bataillon was mijne familie."

— Men verneemt, dat Z. M. aan den heer *W. van Houten*, te Rotterdam, een octroor heeft verleend voor den tijd van vijftien jaren, op de verbetering van de bestaande en het uitdenken van nieuwe brandspuiten- en luchtpompen.

Wij hebben den 21. laatstleden eene der zittingen van den Heer Boissonneau bijgewoond, en wij zouden meenen tegen het publiek onregtvaardig te zijn, indien wij geen verslag gaven van de opmerkingen, die wij er gemaakt hebben wegens de vorderingen eener kunst, welke voor de menschheid zoo belangrijk is.

De Heer Boissonneau heeft verscheiden Kunstoogen vervaardigd en ingezet aan inwoners dezer stad en omstreken in het bijzijn van verscheidene Heeren, onder welke wij opmerkten den Luit.-Gen. Baron Van Geen, den Gen.-Maj. Volkhemer, den Districts-Commissaris de Grez, de Heeren Doctoren Snabilié, Van Mens, Ingenhoesz en verder bijna de geheele Geneeskundige Faculteit binnen deze stad.

Wij zullen niet trachten te schetsen, noch de bewondering dier Heeren, noch de buitengewone bekwaamheid, met welke de Heer Boissonneau de Kunstoogen bereidt en inzet. Wij oordeelen nuttiger, in het algemeen belang, eene uitvoerige beschrijving te geven van het Kunstoog, van deszelfs aanwending, van de voordeelen en van de zekerheid die deszelfs gebruik aanbieden.

(Wegens plaatsgebrek zijn wij verhinderd hiervan de beschrijving mede te deelen, maar zullen in een volgend Nommer nader daarop terugkomen.)

De aandacht van Heeren Burgemeesters van het 4de Districts-Commissariaat wordt bij deze gevestigd op bovenstaande verklaring, met uitnoodiging, aan die kunstbewerking aan hunne lijdende Gemeentenaren te doen weten, en tevens te willen zorgen, dat de betrokkenen en gerageerde militairen van een, door hun af te geven bewijs van onvermogen, zullen zijn voorzien, als wanneer dezelve zonder eenige kosten door den Heer Boissonneau zullen behandeld worden.

De Commissaris in het 4de District der Provincie Noord-Brabant,
DE GREZ.

191ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

1ste Trekking, N°. 17051, *f* 20,000; N°. 22548, *f* 1500; N°. 16398, een prijs van *f* 30, en eene premie van *f* 1000.

2e N°. 3126, *f* 1000.

4e N°. 21637, 11817, 12973, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *November*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 53 15/16, ⅞, 54, 53 15/16; 5 pCt. 99⅞, 15/16; Syndic. 4½ pCt. 94 drie achtste; dito 3½ pCt. 78⅝, ¾; Handelm. 133¼; O. Indie 5 pCt. 99 een zest.; Ardoin 21 drie zest., 15/16, drie achtste; dito Coupon 21¼, 22½; dito 3 pCt. 32½; Portug. in Lo 2½ pCt. ¼ drie zest., ¼; Oude Russen 107⅝; dito 4 pCt. 90 negen zest.; Amerika Bankactiën 6, 5 15/16; Mexico 30½; Perun. 15⅝ drie achtste; Enkele Bl. Gr. 9½; Oober dito 9¼.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, Vrouwe W. C. WITTEWAALL VAN STOETWEGEN, geboren PLEVIER CATSHOEK.

Breda, den 20. November 1843.

Eenige kennisgeving.

DTO. BARELLA, van *Amsterdam*

(*Kabeljauw*, N°. 101),

is alhier gearriveerd met een assortiment BAROMETERS, THERMOMETERS en VOCHTWEGERS, en recommandeert zich tot dit Vak behoort.

Gelogeerd bij GOOSSENS, in *de Druif*, op de Havermarkt.

PROGRAMMA

VAN HET

GROOT-CONCERT,

HETWELK TER GELEGENHEID VAN HET VERJARINGS-FEEST VAN HEN

HARMONIE-GEZELSCHAP,

ONDER DIRECTIE VAN DEN HEER

J. WIJMER;

Op Zaturdag den 25. November 1843,

DES AVONDS TEN 6½ UREN

IN DE

ZAAL VAN DEN SCHOUWBURG TE BREDA;

(het opgemelde Gezelschap in de *Uniform van het Muzijkkorps der Stedelijke dienstdoende Schutterij gekleed*) zal worden gegeven:

1ste Afdeeling.	2de Afdeeling.
1. Ouverture van Kalliwoda.	1. Duo uit Gemma di Vergy.
2. 5me Air varié par Berr, pour Clarinette.	2. 4de Concert van Rode, voor Viool.
3. Sérénade van Spaeth, mannenkoor.	3. Groot Concert voor Trombone, van Neumann.
4. Duo uit Norma, voor militaire muzijk.	4. Mannenkoor uit Norma.
	5. Les Bohémiens, Valse par Lubitsky.

Op algemeen verlangen en veelvuldig daartoe gedaan aanzoek, is door Heeren werkende en honoraire Leden, ter algemeene Vergadering toegestaan, om ook diegenen, welke, alhoewel geene Leden zijnde, niettemin wenschen dit Concert bij te wonen, voor dezen avond den toegang te verleenen, tegen betaling van *f* 1, voor één Heer en *f* 0,50 Cents voor elke Dame, ten voordeele van het onlangs opgerigte Muzijkfonds der opgemelde Schutterij.

De kaartjes van toegang zijn te bekomen aan het Bureau dezer Courant, zoomede aan het lokaal van den Schouwburg vobrneemd.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*

RENTAMBT *BREDA.*

VERKOOPING VAN SCHAARHOUT.

De RENTMEESTER van Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Breda*, als daartoe gecommitteerd, zal, ten overstaan van den Notaris F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, op Maandag den 27. November 1843, des morgens ten 9 ure, ten Huize en Herberge van de Wed. TIMMERHOUT, in den *Bonten Os*, te *Gilzeken*,

PUBLIEK VERKOOPEN,

In het Ulvenhouts-Bosch

33 Kavelen in onderscheidene Perken.

Op de Hoeve, te *Hoilten* onder *Gilze*.

5 Kavelen om onderscheidene Percelen.

Op de Hoeve, ter Braacque te *Alphen*.

3 Kavelen om onderscheidene Percelen, en

2 Kavelen om landerijen, onder *Alphen* en *Baarle-Nassau*.

In het Masibosch.

10 Kavelen in onderscheiden Perken en een Eikenboom.

In het Liesbosch.

16 Kavelen in onderscheiden Perken en op de *Hoeve*.

Alles breeder bij Billetten omschreven, terwijl nadere informatien en aanwijzing te bekomen zijn, bij de Boschbeambten en voorwerkers in de respective Bossche.

De Rentmeester voorgemeld,
M. SMITS.

Door BROESE & COMP., te *Breda*, zullen het Edel Achtbaar Bestuur hunner Woonplaats op den 24sten November 1843 ter vertaling in het Nederduitsch aangeboden worden:

Op. MARRYAT, C. E., *Narrative of the travels and adventures of Monsieur Violet in California, Sonora, and Western Texas.*

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.